

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МЕХАНІЗМУ ІНВЕСТУВАННЯ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ

О.Ю. Чигрин, канд. екон. наук, доцент;

Ю.П. Дронь, аспірант

Сумський державний університет, м. Суми

Стаття присвячена теоретичним і прикладним проблемам, що стосуються сучасних тенденцій функціонування механізму інвестування та особливостей його формування і розвитку на регіональному рівні, а також пошукові шляхів його вдосконалення. Проведено комплексний аналіз основних закономірностей та особливостей реформування інвестиційних процесів у регіоні за умови дефіциту фінансових ресурсів, узагальнено практичний досвід щодо місцевих запозичень як інструменту фінансування соціально-економічного розвитку територій, виявлено місце та сутність механізму залучення коштів до регіонального бюджету розвитку.

Ключові слова: регіон, розвиток, регіональна політика, інвестиції, регіональний бюджет розвитку, фінансові ресурси, місцеві запозичення.

ВСТУП. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Структурні зрушення у економіці відбуваються у результаті руху ресурсів, що пов'язаний з інвестиційними процесами. У сучасних економічних умовах питанням формування інвестиційної політики на регіональному рівні приділяється підвищена увага, оскільки інвестиції є важливим фактором економічного розвитку. У поєднанні із інноваціями вони забезпечують технологічне оновлення, реструктуризацію та диверсифікацію виробництва, підвищення його конкурентноспроможності. Поступове створення більш сприятливих умов для інвестування істотно підвищує роль регіонів у розвитку інвестиційної діяльності. Слабкість державної підтримки інвестицій на державному рівні підсилює потребу перенесення центру ваги формування багатьох аспектів сприятливого інвестиційного клімату у регіони. Тільки через механізм дійової регіональної політики можна активізувати внутрішній потенціал регіонів з метою соціально-економічного розвитку територій і держави в цілому.

Введенням нового нормативно-правового забезпечення окреслено державну програму регіонального розвитку: Концепція державної регіональної політики (схвалена Указом Президента України 25 травня 2001 року №341/2001); Про стимулювання розвитку регіонів (Закон України від 8 вересня 2005 року N 2850-IV); Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2015 року (затверджена Постановою КМУ від 21 липня 2006 р. N 1001); Про затвердження Порядку здійснення моніторингу показників розвитку регіонів, районів, міст республіканського в Автономній Республіці Крим і обласного значення для визнання територій депресивними (постанова КМУ від 24 червня 2006 р. N 860); Концепція вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України (розпорядження Кабінету Міністрів України від 4 жовтня 2006 р. № 504-р) та ін.

Спираючись на зміст цих документів і враховуючи перші кроки владних органів, зробимо спробу дати відповідь про успішність проваджуваних заходів та перспективи регіонального розвитку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Аналіз наукових публікацій з проблеми формування інвестиційної політики дозволяє сформулювати ряд основних напрямів її реалізації на регіональному рівні: формування сприятливого інвестиційного клімату; пошук джерел фінансування структурних перетворень; підвищення ролі власних джерел фінансування підприємствами інвестиційних проектів; посилення контролю з боку регіональної влади за цільовим використанням коштів із регіонального бюджету, що спрямовуються на інвестування; зниження інвестиційних ризиків тощо. Використання вищезазначених інструментів дозволить не тільки сформувати сприятливий інвестиційний клімат, але і реалізувати інвестиційну політику, яка має бути спрямована як на пошук найбільш ефективних джерел фінансування, так і на підтримку підприємств і максимальне використання виробничого, природного та наукового потенціалу.

Проблемі синтезу різнорівневих складових регіональної інвестиційної політики не приділяється достатньо уваги. До цього часу регіональна політика розглядається багатьма економістами як політика державного центру стосовно регіонів, що спрямована на усунення відмінностей у рівнях розвитку окремих регіонів за допомогою трансфертів із державного бюджету, розвитку у регіонах соціальної сфери та створення умов для підприємництва [1]. Очевидно, що роль інвестицій у здійсненні програм соціально-економічного розвитку буде зростати, що встановлює особливі вимоги до виявлення «точок росту», де концепція інвестиційних ресурсів може дати найбільший мультиплікаційний ефект, слугувати умовою вирішення ряду інших регіональних проблем.

МЕТА ДОСЛІДЖЕННЯ

Мета роботи полягає в обґрунтуванні теоретико-методологічних підходів до пошуку джерел фінансування перспективного розвитку та механізмів для стимулювання інвестиційної діяльності регіонів країни.

ПОСТАВЛЕННЯ ЗАВДАННЯ

Дане завдання - узагальнити теоретичний та практичний досвід щодо джерел фінансування та механізмів стимулювання інвестиційної діяльності, що спрямована на розвиток регіонів країни; визначити роль місцевих запозичень як інструменту фінансування соціально-економічного розвитку територій та значення регіонального бюджету розвитку як одного із важливих механізмів управління регіональними економічними процесами, виявити основні напрямки державного регулювання інвестиційної діяльності на регіональному рівні.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Незалежно від того, що у більшості регіонів бюджетна ситуація напружена, мабуть, одним із найбільш реальних джерел фінансування є власні кошти регіональних бюджетів. Досвід останніх років показав, що розраховувати на фінансову підтримку регіональних інвестиційних проектів з боку державного бюджету не має можливості. Дані про динаміку та структуру інвестицій в основний капітал в економіці України за джерелами фінансування відповідно до інформації Державного комітету статистики України подано у таблиці 1 [2].

На підставі наведених розрахунків таблиці 1 можна стверджувати, що головним джерелом фінансування інвестицій в основний капітал в економіці України є власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2003-2007 рр. здійснено від 61,4% до 56,5% капіталовкладень із тенденцією до зниження. Зростає лише питома вага банківського кредитування (максимум 16,6%) однак у розвинених країнах така форма фінансування коливається в межах 25% -45% інвестицій.

Таблиця 1 - Інвестиції в основний капітал за джерелами фінансування у 2003-2007 рр.

Показник	Рік				
	2003	2004	2005	2006	2007
Інвестиції в основний капітал у фактичних цінах, всього, млн грн	51011	75714	93096	125254	188486
у тому числі за рахунок: коштів державного бюджету	3570	7945	5077	6846	10458
коштів місцевих бюджетів	2095	3544	3915	5446	7324
власних коштів підприємств та організацій	31306	46685	53424	72337	106520
коштів іноземних інвесторів	2807	2695	4688	4583	6660
коштів населення на будівництво власних квартир	-	-	-	7019	9879
коштів населення на індивідуальне житлове будівництво	1822	2577	3091	5110	8549
кредитів банків та інших позик	4196	5735	13740	19406	31182
інших джерел фінансування	5215	6533	9161	4507	7914
Інвестиції в основний капітал (% до загального обсягу), всього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
у тому числі за рахунок: коштів державного бюджету	7,0	10,5	5,5	5,5	5,6
коштів місцевих бюджетів	4,1	4,7	4,2	4,3	3,9
власних коштів підприємств та організацій	61,4	61,7	57,4	57,8	56,5
коштів іноземних інвесторів	5,5	3,6	5,0	3,7	3,5
коштів населення на будівництво власних квартир	-	-	-	5,6	5,2
коштів населення на індивідуальне житлове будівництво	3,6	3,4	3,3	4,1	4,5
кредитів банків та інших позик	8,2	7,6	14,8	15,5	16,6
інших джерел фінансування	10,2	8,5	9,8	3,5	4,2

У цілому структура джерел фінансування далека від оптимальних співвідношень. Доцільно активніше використовувати зовнішні джерела фінансування, у тому числі кошти іноземних інвесторів, кредити банків, а також внутрішні, зокрема, кошти місцевих бюджетів.

Одним із джерел фінансування перспективного розвитку регіонів країни, зокрема шляхом реалізації довгострокових соціально-важливих та не завжди інвестиційнопривабливих проєктів, є запозичення до місцевих бюджетів [3]. Розвиток ринку муніципальних позик, що неодмінно пов'язаний із формуванням правової бази, що регулює питання набуття, обслуговування та погашення боргу органами місцевого самоврядування України, з одного боку, визначає особливості фінансово-економічного розвитку міст, а з іншого - визначається ними, розпочався вже у 1998 р., але базові документи були прийняті після 2000 р. Спершу у 2001 р. Верховною Радою України було ухвалено Бюджетний кодекс України, який закріпив право місцевих рад та Верховної Ради АРК Крим приймати рішення про здійснення запозичень у формі укладення угод між місцевими органами влади та фінансовими установами про отримання позик, кредитів, кредитних ліній та у формі випуску облігацій внутрішніх/зовнішніх місцевих позик.

Так, відповідно до ст.74 Бюджетного кодексу України «запозичення до місцевих бюджетів здійснюються на визначену мету і підлягають

обов'язковому поверненню. Запозичення до відповідних бюджетів можуть бути здійснені лише до бюджету розвитку, крім випадку, передбаченого статтею 73 цього Кодексу». У свою чергу, ч. 1 ст. 73 Кодексу передбачає: «Для покриття тимчасових касових розривів, що виникають під час виконання загального фонду місцевого бюджету, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи відповідних рад за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим чи відповідної ради можуть отримувати короткотермінові позички у фінансово-кредитних установах на термін до трьох місяців, але у межах поточного бюджетного періоду. Порядок отримання таких позичок визначається Міністерством фінансів України». [4].

Таким чином, згідно з Бюджетним кодексом України запозичення можуть здійснюватися лише до бюджету розвитку спеціального фонду місцевого бюджету, тобто спрямовуватись виключно на інвестиційні цілі. Зазначені цілі визначаються як рівнем соціально-економічного розвитку того чи іншого міста на певному етапі, так і нагальністю тих чи інших проблем інфраструктури. Бюджетний кодекс визначив чіткий розподіл витрат і надходжень між бюджетами різних рівнів, закріпив також і граничний обсяг видатків, який можна спрямовувати на обслуговування боргу (10% видатків загального фонду) та джерела погашення основної суми боргу (за рахунок доходів бюджету розвитку).

Однак більшість місцевих рад в Україні здійснюють запозичення у формі випуску облігацій внутрішніх місцевих позик, що пояснюється нижчими ставками за такими запозиченнями порівняно з кредитами. Зокрема, протягом 2003-2006 рр. Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку України, яка виступає головним державним регулятором ринку цінних паперів в Україні, із вищезазначених зареєстрованих 20 випусків облігацій місцевих позик налічувалось 6 запозичень до місцевих бюджетів, здійснених у формі кредитів.

Регіональний бюджет розвитку (РБР), до якого можуть здійснюватися запозичення місцевих бюджетів, може стати важливим механізмом для стимулювання інвестиційної діяльності на території регіону. Як економічна категорія регіональний бюджет розвитку являє собою план (кошторис) державних доходів і витрат у рамках регіонального бюджету, безпосередньо пов'язаних із розвитком об'єктів економічної інфраструктури, виробничої та соціальної сфер території. Незважаючи на те, що РБР є складовою частиною регіонального бюджету, він має ряд специфічних особливостей, що дозволяють говорити про нього як про окрему економічну категорію, що здатна стати одним із важливих механізмів управління регіональними економічними процесами.

Передусім варто відмітити, що РБР – це не просто механізм перерозподілу регіональних місцевих доходів із однієї галузі економіки в іншу, він покликаний виконувати важливу функцію, співзвучну із поточними економічними умовами, – функцією стимулювання інвестиційних процесів і господарської діяльності на території регіону. Реалізація даної функції забезпечується тим, що бюджетні асигнування за рахунок РБР можуть надаватися інвесторам як пільгові кредити на реалізацію інвестиційних проектів, що пройшли конкурсний відбір, або гарантії за зобов'язаннями інвесторів перед кредиторами, що є значним стимулюючим фактором для економічних суб'єктів, які здійснюють інвестиційні вкладення у сферу виробництва (ефект фінансового левіриджу) [5].

Важливою відмінністю РБР є також його поступальне самозростання, тобто стійке накопичення коштів за рахунок доходу від раніше розміщених кредитів у частині коштів бюджетного ефекту від реалізованих проектів. Власне, зростання бюджетних доходів дає

можливість у майбутньому в істотно більших масштабах, ніж передбачено у регіональному бюджеті, збільшити спектр інвестиційних проєктів, залучаючи при цьому нагромадження у інвестиції, не нарощуючи обсягів запозичення. У свою чергу, стійке зростання інвестиційних накопичень призведе до поступового скорочення частки регіональної влади як позичальника на фінансових ринках. Це сприяє нарощуванню у регіоні обсягів прямих інвестицій та кредитних ресурсів для інвестиційних цілей та зниження їх ціни. В економічній літературі даний процес має назву індукування інвестицій [6].

Найбільш важливим завданням, що може бути розв'язане на основі РБР, і є індукування інвестиційних вкладень із різних джерел, включаючи приватні, у пріоритетні галузі та проєкти, що здатні посилити виробничий потенціал регіону і одночасно збільшити надходження доходів у бюджет території (бюджетна ефективність регіонального виробництва).

Принципово механізм РБР може функціонувати у трьох варіантах. Перший варіант, залучення ресурсів у регіональну економіку, полягає у наданні за рахунок коштів РБР гарантій кредиторам за зобов'язаннями інвесторів. Другий варіант, використання коштів РБР, передбачає кредитування інвесторів за договором позики із залученням заставної схеми погашення кредиту. Третій варіант пов'язаний безпосередньо із кредитуванням інвестиційних проєктів за рахунок коштів РБР (проєктне фінансування). Описані варіанти використання коштів РБР підтверджують його можливість працювати у режимі самовідтворення [7].

Протягом декількох останніх років ряд регіонів активно інвестували власні грошові кошти у розвиток регіонального господарства. Необхідно зауважити, що мова йде передусім про великі фінансові центри, а також про території, де промисловість має яскраво виражену експортну орієнтацію. Так, у 2003-2006 рр. Державною комісією з цінних паперів та фондового ринку було зареєстровано 20 випусків облігацій внутрішньої місцевої позики загальним обсягом 633,5 млн грн. Першою серед місцевих рад, яка після набрання чинності Постановою Кабінету Міністрів України №207 від 24 лютого 2003 р. скористалася правом залучати позикові кошти шляхом випуску облігацій внутрішньої місцевої позики, була Київська міська рада, яка запропонувала інвесторам емісію обсягом 150,0 млн грн, з яких фактично було розміщено цінних паперів на суму 100,0 млн грн. До останнього часу це була найбільша емісія серед міст України. Лише у 2005-2006 рр. міста Харків та Одеса емітували цінні папери приблизно на такі самі суми. Але при цьому варто відмітити, що на відміну від цих міст столиця здійснювала ще запозичення на зовнішньому фінансовому ринку, а, отже, загальний обсяг коштів, що були спрямовані на розвиток міської інфраструктури, був значно більший.

Механізм залучення м. Києвом був такий: кошти до бюджету розвитку міста були залучені шляхом укладання кредитних угод з іноземними банками, кредит за якими фінансується за рахунок коштів, що надійдуть від випуску іноземним кредитором від імені позичальника цінних паперів на міжнародних ринках капіталу (єврооблігацій). При цьому щорічно збільшувався обсяг коштів, що залучається, при одночасному зниженні відсоткової ставки за користування залученими коштами.

У 2004р. було здійснено випуск зовнішніх боргових зобов'язань обсягом 200,0 млн дол. США з терміном обігу 7 років та ставкою купона 8,625% річних (андеррайтери Deutsche Bank та Morgan Stanley), у 2005 р. - 250,0 млн дол. США з терміном обігу 10 років під 8,0 річних (андеррайтери Citigroup та Credit Suisse First Boston). До переваг цих двох випусків єврооблігацій м. Києва, крім зменшення вартості залучених коштів, необхідно віднести розширення бази інвесторів шляхом

забезпечення безпосереднього продажу боргових зобов'язань міста Києва американським та азійським інвесторам [8].

Крім м. Києва емітентами, як і на попередніх етапах розвитку ринку місцевих запозичень України, виступали переважно обласні центри: Донецьк, Харків, Запоріжжя, Одеса, Черкаси, Вінниця, Івано-Франківськ тощо. Емітентами у 2007р. були Львів, Луцьк, Бердянськ, Луганськ, Вінниця на загальну суму облігацій місцевих позик 156,3 млн грн [9]. Потрібно зауважити, що обсяги емісій облігацій, періоди їхнього обігу та ставки дохідності за облігаціями на цьому етапі розвитку ринку суттєво змінилися. Так, якщо в 1995-1998 рр. містами та областями України здійснювались емісії облігацій у незначних обсягах (0,5 млн грн - 10 млн грн), то в 2003-2006 рр. середній обсяг емісії становить 20-25 млн. грн. Збільшився також і період обігу облігацій. Якщо в 1995-1998 рр. переважали короткострокові та середньострокові запозичення (1-2 роки), то в 2003-2006 роках почали здійснюватися переважно середньо- та довгострокові емісії (3-5 років). Що стосується ставок дохідності за облігаціями внутрішніх місцевих позик, то у 2007 р. їхні рівні коливалися у межах 10,8-14% річних, тоді як у 1995-1998 рр. рівень дохідності облігацій встановлювався у межах 25-60%.

Незважаючи на зниження ціни залучення позикових коштів на внутрішньому ринку, відсоткова ставка за позиковим капіталом, яку пропонували іноземні інвестори до недавнього часу, залишалася нижчою, що надавало привабливості зовнішнім ринкам капіталу з точки зору здійснення запозичень місцевими органами влади. Проте на сьогодні форма залучення позикових коштів до бюджетів органів місцевого самоврядування шляхом укладення кредитних угод з іноземним кредитором значного поширення не набула. Фактично це джерело наповнення бюджету розвитку активно використовує лише м. Київ, якщо не враховувати кредитів, що надаються українським містам міжнародними фінансовими установами, зокрема, Світовим банком для реалізації спільних проектів розвитку міської інфраструктури.

Позитивний досвід розміщення муніципальних облігацій м. Києвом певною мірою спонукає інші міста України виходити на зовнішні ринки запозичень, тим більше, що 2007 року, після внесення відповідних змін до постанови Кабінету Міністрів України від 2003 року, місцеві органи влади отримали право випускати облігації зовнішньої місцевої позики. З іншого боку, фінансові можливості Києва, як через столичний статус, так і особливості українського бюджетного законодавства, є на порядок більшими, ніж в обласних центрів України. При цьому середній обсяг внутрішнього запозичення, який здійснювали українські міста протягом 2003-2006 років, становить приблизно 25-30 млн грн [10]. Відтак, вихід переважної більшості міст України на зовнішні ринки муніципальних запозичень є наразі проблематичним як з огляду на їх матеріально-фінансові можливості, так і параметри запозичень, які, як правило, здійснюються на зовнішніх ринках капіталу.

Натомість українські міста можуть скористатися усіма перевагами нинішнього етапу розвитку внутрішнього ринку місцевих запозичень. Нещодавня загальнодержавна позитивна макроекономічна динаміка, яка створює передумови для зміцнення ресурсної бази міст, а також розвиток кредитної культури на фінансовому ринку України та її адаптація до європейських та світових норм, що, зокрема, проявляється у поширенні практики рейтингування позичальників (емітентів) та їх боргових зобов'язань, надавали можливість українським муніципалітетам здійснювати запозичення за невисокими ставками на триваліший термін. При цьому у міру збільшення рівня кредитоспроможності міст, передумовами чого мають стати удосконалення системи регулювання міжбюджетних відносин, запровадження планування місцевих бюджетів

на середньострокову перспективу та зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування через передачу окремих джерел доходів місцевим бюджетам (частина податку на прибуток, збір за спеціальне водокористування, плата за видачу ліцензій та інших), органи місцевого самоврядування України зможуть стати учасниками міжнародного ринку капіталу.

ВИСНОВКИ

Інвестиційна сфера належить до найбільш інерційних сегментів економіки України. Частково це тому, що протягом всього періоду реформування економіки вона залишилася однією з найбільш значущих. У наш час залучення інвестицій у економіку - це питання її виживання та розвитку.

На сьогодні центр тяжіння удосконалення інвестиційної сфери переноситься на регіональний рівень. Передусім варто враховувати, що регіон – це відкрита економічна система із своїми особливостями управління та саморегулювання. Регіон, будучи динамічною системою, постійно розвивається, при цьому цілі та вектори розвитку постійно змінюються, оскільки на стан регіону впливає безліч факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. Регіональна економічна підсистема, що спирається на власні резерви та потенціали, що сприяє укріпленню єдиного економічного простору у країні і вибирає у себе вигоди міжрегіональної економічної інтеграції, - це основна ланка національного господарства.

В умовах поглиблення адміністративної реформи та децентралізаційних тенденцій міські утворення починають відігравати дедалі вагомішу роль у процесі вирішення критичних суспільних проблем, що існують на територіях їх розташування. Зрозуміло, що в цьому випадку міста зіштовхуються з проблемою нестачі коштів, які потрібно спрямовувати на вирішення окреслених завдань. У цих умовах вихід на ринок місцевих запозичень є чи не найбільш ефективним та доволі зручним інструментом вирішення проблем, пов'язаних із залученням необхідних коштів для фінансування тих чи інших інвестиційних проектів.

Фінансова підтримка та сприяння з боку регіональної влади інвесторам, що здійснюють прямі інвестиції, можуть у значному ступені посилити конкурентоспроможність територій у боротьбі за залучення інвестицій. Інструментарій фінансової підтримки та сприяння на регіональному рівні, як правило, включає у себе: участь у фінансуванні проектів та забезпечення фінансових гарантій за рахунок регіонального бюджету розвитку, підтримку малого та середнього бізнесу у рамках прийнятих регіональних програм тощо.

Прийняття Бюджетного кодексу стало передумовою для забезпечення прозорості та прогнозованості місцевих бюджетів, а ринок місцевих запозичень виступає важливим інструментом, здатним мобілізувати, перерозподіляти та надавати муніципалітету інвестиційні ресурси для подальшого розвитку. Той факт, що на сьогодні зовнішніми позиками користується переважно Київ, хоча через необхідність відновлення міської інфраструктури переважна більшість регіонів потребує залучення додаткових ресурсів, зумовлений як обмеженнями, які накладає чинне законодавство України, так і іншими факторами, що пов'язані із борговою політикою органів місцевого самоврядування. Вибір параметрів здійснення запозичень органами місцевого самоврядування є одним із важливіших елементів управління місцевим боргом як складової бюджетної політики, яка повинна враховувати усі переваги та недоліки окремих форм залучення позикових коштів до місцевих бюджетів.

Для залучення інвестицій необхідні як об'єктивні, так і суб'єктивні умови та передумови. До об'єктивних належать реальні економіко-

географічні та інші фактори розміщення території, які можуть становити інтерес для інвесторів. Це інвестиційні ресурси, сукупність яких складає інвестиційний потенціал території. До суб'єктивних факторів належить власне діяльність муніципальної влади щодо розкриття цього потенціалу.

Низка важливих обставин доводить можливість ефективної дії механізму Бюджету розвитку на регіональному рівні в інтересах виробничого та соціального розвитку: концепція РБР може формуватися на базі конкретних економічних орієнтирів, розрахованих виходячи із наявних у регіоні фінансових, матеріальних та трудових ресурсів та можливостей їх регіонального використання для реалізації стратегічних напрямків виробничого розвитку; з'являється можливість пов'язати роботу із формування РБР із моделюванням та довгостроковим плануванням соціально-економічного розвитку регіону, що забезпечує орієнтацію на розвиток визначених у прогнозі об'єктів та галузей виробничої сфери; включення РБР у головний фінансовий документ території – регіональний бюджет, що приймається та реалізується у чітко встановленому законом порядку, забезпечує підвищення значення і ролі РБР у системі фінансової підтримки розвитку виробничої сфери; чітке розмежування бюджетних коштів для поточних витрат і для витрат, пов'язаних із розвитком, що є важливою умовою самостійності РБР, за рахунок коштів якого на умовах строковості, поверненості та платності може бути забезпечена реалізація конкретних економічних регіональних програм.

SUMMARY

THE MODERN TRENDS OF FUNCTIONING AND DEVELOPMENT OF THE MECHANISM OF INVESTMENT AT A REGIONAL LEVEL.

O.U. Chygryn, Y.P. Dron
Sumy State University

The article is devoted to theoretical and applied problems which are concerned with modern trends of functioning of the mechanism of investment of enterprise activity, features of its formation and development at a regional level and ways of its improvement. The complex analysis of the basic laws and features of reforming of investment processes in region under condition of scarcity of financial resources is carried out, the practical experience of local loans as a tool of financing of social and economic territory development is summarized, the place and essence of the mechanism of bringing funds to the regional budget of development is determined.

Key words: region, development, regional policy, investments, regional budget of development, financial resources, local loans.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Долішній М.І. Регіональна політика на рубежі ХХ–ХХІ століть: нові пріоритети. – К.: Наукова думка, 2006. – С. 382.
2. Капітальні інвестиції за джерелами фінансування за 2007 рік. Статистична інформація державного комітету статистики України // http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2007/ibd/kindj/infin_u/
3. Регіони України: проблеми та пріоритети соціально-економічного розвитку /За ред. З.С.Варналія. – К.:Знання України, 2005. – С.452.
4. Бюджетний кодекс України від 21 червня 2001р. № 2542-III // <http://www.zakon.rada.gov.ua/>
5. Пилипчук В.В. Управление инвестициями. – Владивосток: Издательство Дальневосточного университета, 2003. – С.76.
6. Чуб Б. А. Управление инвестиционными процессами в регионе. – М.: БУКВИЦА, 1999. – С.102.
7. Кистанов В.В., Копылов Н.В. Региональная экономика России. – М.: Финансы и статистика, 2004. – С.86.
8. Самойлова О., Трощинський П. УКРАЇНСЬКА СТОЛИЦЯ: Міста позичають // <http://www.credit-rating.ua/ua/www.credit-rating.ua>
9. Звіт державної комісії із цінних паперів та фондового ринку за 2007р. – С.10 // <http://www.avalon.ssmc.gov.ua>
10. Реєстрація випусків облігацій місцевих позик // <http://www.avalon.ssmc.gov.ua>

Надійшла до редакції 20 листопада 2008 р.